

час участі у політичних диспутах, дискусіях, дебатах, тощо [2].

*Політичний огляд* розуміють як стисле повідомлення про ряд подій, явищ і т. ін., поєднаних спільною темою [3].

Щодо *політичних коментарів*, то вони тлумачаться, як роз'яснювальні або критичні зауваження з приводу відповідних політичних подій та явищ [31; 244].

Доповідь в цілому розуміємо як розгорнуте монологічне повідомлення, метою якого є інформування слухачів з певного питання на основі документальних даних .

*Політична доповідь* містить в собі інформаційне повідомлення з різних політичних питань, у якому з'ясовуються суть, причини, наслідки певної політичної події, розкриваються шляхи розвитку суспільства [1].

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
2. Освітньо-кваліфікаційна програма напряму «Політологія». – Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича. – Чернівці, 2012 – 57с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання : пер. с англ. / Наук. ред. С. Ю. Ніколаєва; Пер. О. М. Шерстюк. – К. : Ленвіт, 2003. – 261 с.
4. Клюев Е. В. Речевая коммуникация: Учебное пособие для университетов и институтов / Е. В. Клюев. – М.: Рипол Классик, 2002. – 320 с.

**Тетяна Зевченко,**

*викладач,*

*Уманський державний педагогічний університет*

*імені Павла Тичини*

*(м. Умань, Україна)*

**Наталія Дудик,**

*викладач,*

*Уманський державний педагогічний університет*

*імені Павла Тичини*

*(м. Умань, Україна)*

### **ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ СИСТЕМИ ОСВІТИ**

Протягом останнього десятиліття в світі інтенсивно розвиваються інтеграційні процеси, зростає обсяг професійних і академічних обмінів, поглиблюється міжнародне співробітництво, що стимулює розвиток міжкультурної іншомовної освіти в Україні. В цих умовах іншомовна освіта набуває статусу дієвого інструменту формування інтелектуального потенціалу суспільства. Через мову створюється ефективна основа для міжнародного та міжкультурного взаєморозуміння.

Завдяки встановленню безвізового режиму з Європейським Союзом у більшості громадян України з'явилися реальні можливості частіше брати участь у міжкультурному спілкуванні.

Процеси інтеграції України в європейський економічний і академічний простір вимагають розв'язання проблем міжкультурної підготовки вчителів і викладачів іноземних мов, які мають бути не тільки готовими до іншомовного міжкультурного спілкування, але й спроможними навчити цього спілкування учнів і студентів у своїй майбутній діяльності. Сучасна українська школа потребує сучасних учителів іноземних мов, в тому числі і для вирішення завдань міжкультурної освіти; українські заклади вищої освіти мають готувати вчителів і викладачів, які вміють не тільки навчити іноземної мови як засобу міжкультурного спілкування, але й організовувати таке спілкування на уроках і практичних заняттях, забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови і створювати, таким чином, умови для виховання міжкультурно розвиненої особистості.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що проблема формування міжкультурної комунікативної компетентності в учнів та студентів, навчання іноземних мов у діалозі культур розглядаються в значній кількості публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених (Н.Ф.Бориско, Л.П.Голованчук, Г.В.Єлізарова, Д.А.Кольб, С.Мертен, Б.-Д.Мюлер, В.В.Сафонова, С.Г.Тер-Мінасова, В.П.Фурманова, І.І.Халєєва, М.Вуган, А.Кнани, С.Пурен, Г.Заготє та ін.). Міжкультурним спілкуванням у методиці навчання іноземних мов і культур вважають спілкування партнерів, що належать до різних мовно-культурних спільнот, у процесі якого зустрічаються різні концептуальні і мовні картини світу, способи життя, національні характери, цілісні організації, моделі і норми поведінки та відбувається досягнення взаєморозуміння.

Міжкультурна компетентність є однією з цільових для формування на різних ступенях навчання іноземної мови в різних типах загальноосвітніх вищих навчальних закладів. У цьому зв'язку перед навчанням іноземних мов в Україні постає завдання формувати міжкультурну комунікативну компетентність – здатність особистості успішно і адекватно спілкуватися іноземною мовою в ситуаціях міжкультурного спілкування різних типів і видів з урахуванням основних зовнішніх соціокультурних і внутрішніх ситуативних факторів.

Однією з умов формування міжкультурної компетентності є використання вчителем і викладачем іноземної мови навчально-пізнавальних матеріалів, які сприяють залученню школярів і студентів до світових культурних цінностей, оскільки містять соціокультурний і культурознавчий аспекти виучуваної іноземної мови. Контекст міжкультурного спілкування уможливорює краще засвоєння школярами і студентами навчального матеріалу, підвищує їхню комунікативно-пізнавальну мотивацію, реалізує одночасно звертання до мови і культури, а також сприяє особистісному розвитку і позитивно впливає на емоційний стан.

Міжкультурна компетентність студентів мовних спеціальностей включає вміння орієнтуватися у феноменах іншого образу життя, іншої свідомості і системи почуттів, ієрархії цінностей, сприймати і розуміти факти іншої культури, порівнювати їх з власним світоглядом і культурним досвідом, знаходити між ними відмінності і схожості; критично осмислювати факти іншої культури і тим самим збагачувати власну картину світу.

Методика навчання іноземних мов і культур є відкритою для нових технологій і засобів формування міжкультурної компетентності на різних ступенях навчання у середніх навчальних закладах і закладах вищої освіти.

Міжкультурна комунікація має відбуватися у різних формах: через прямий контакт з представниками інших культур, а також і опосередковано через вивчення літератури, преси й інших автентичних матеріалів, завдяки яким студенти вивчають особливості іншої культури.

У процесі формування міжкультурної компетентності доцільним є використання автентичних медійних рекламних текстів, у яких відбувається поєднання навчання мови і культури народу, мова якого вивчається. Рекламні тексти характеризуються яскраво вираженою національно-культурною специфікою і виступають джерелом мовної і культурної інформації.

Серед сучасних технологій навчання іноземних мов і культур чільне місце обіймає технологія case study, засобами реалізації якої є друкований чи електронний кейс. Задля укладання кейсу як засобу формування міжкультурної компетентності викладач іноземної мови залучає різні ресурси, зокрема з мережі Інтернет. Порівняно із своїм друкованим аналогом електронний кейс уможливорює зручний і швидкий доступ студента до навчально-пізнавальних матеріалів кейсу, а також оперативне їх оновлення викладачем з огляду на сучасні тенденції як іншомовної освіти, так і майбутньої професійної діяльності студента.

Сучасний етап розвитку вищої освіти відбувається в контексті глобалізації та інтернаціоналізації соціальних, політичних та економічних процесів, з чим пов'язується зростання ролі міжкультурної комунікації як однієї із форм соціальної взаємодії, яка відбувається між представниками різних культур і народів. Міжкультурна комунікація стає характерною рисою сучасного суспільства, а її розвиток – одним із пріоритетних напрямів системи освіти.

Головною умовою для здійснення міжкультурної комунікації є розвиток міжкультурної компетентності у представників різних культур і народів. У зв'язку з цим в умовах іншомовної освіти очевидно є актуальність проблеми формування міжкультурної компетентності як здатності студентів до спілкування з представниками інших культур, встановлюючи при цьому гармонійні стосунки відповідно до різних культурних ситуацій. Проблема реалізації міжкультурної іншомовної освіти в різних типах навчальних закладів потребує подальшого всебічного аналізу і вирішення.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Бігич О.Б. Блог і подкаст технології формування міжкультурної компетентності на різних ступенях навчання іноземної мови / О.Б. Бігич // *Іноземні мови*. – 2017. – №3. – С. 3-9.
2. Бориско Н.Ф. Проблеми міжкультурної підготовки майбутніх учителів і викладачів іноземних мов / Н.Ф. Бориско // *Іноземні мови*. – 2018. – №1. – С. 9-20.
3. Ніколаєва С.Ю. Міжкультурна іншомовна освіта в Україні: ключові проблеми / С.Ю. Ніколаєва // *Іноземні мови*. – 2016. – №2. – С. 3-9.
4. Паршикова О.О. Формування основ міжкультурної комунікативної компетентності в учнів початкової школи в процесі навчання німецької мови / О.О. Паршикова // *Іноземні мови*. – 2018. – №1. – С. 3-8.
5. Руснак Д.А. Франкомовна медіареклама як засіб формування міжкультурної компетентності у студентів мовних спеціальностей / Д.А. Руснак // *Іноземні мови*. – 2017. – №1. – С. 23-31.

**Ангеліна Зінюк,**  
студентка,  
факультет іноземних мов,  
Уманський державний педагогічний університет  
імені Павла Тичини,  
(м. Умань, Україна)

## **ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Стрімкий вихід України у світовий та європейський простір створює потребу певних змін у галузі освіти, та особливо в галузі викладання іноземних мов у вищій школі. Досягнення в галузі теорії та практики навчання іноземних мов ставлять перед освітньою системою України необхідність оновлення змісту та методів застосування інноваційних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.

Оскільки знання іноземної мови є практичною необхідністю сучасної освіченої людини, майбутнього вчителя іноземної мови, він як випускник вищого навчального закладу, має володіти базовими знаннями з методики викладання іноземної мови і бути обізнаним із новітніми тенденціями викладання іноземної мови у сучасній школі.

Під час навчання іноземної мови викладач використовує традиційні методи, доповнюючи їх новими тенденціями, що диктує сучасне суспільство. Традиційні методи продовжують ефективно існувати завдяки впливу сучасних підходів і не можуть розвиватися один без одного, тому сучасний вчитель повинен вміти поєднувати і використовувати їх для ефективного навчання.

Сьогодні існує цілий ряд інноваційних технологій та методик. Усі вони застосовуються на заняттях англійської мови відповідно до